

РЕШЕНИЕ

№ 991

гр. София, 17.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 10 състав, в публично заседание на 12.02.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **13900** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Образувано е по искова молба от М. М. М. срещу Областната дирекция на МВР [населено място]. Претендира се обезщетение за вреди в размер на 350 лв., представляващо заплатено от лицето възнаграждение за адвокат в размер на 350 лв. за осъществена правна защита във връзка с обжалването на електронен фиш серия К № 2467609 г. от 09.12.2018 г., с който на М. М. М. е била наложена глоба в размер на 400 лв. за нарушение по чл. 21, ал. 2 от ЗДвП, като електронният фиш е бил отменен с влязло в сила решение на Районен съд [населено място]. Претендират се и направените по делото разноски.

Ответникът – Областната дирекция на МВР [населено място] изразява становище за неоснователност на иска.

Прокуратурата дава заключение за основателност на иска.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, приема за установени следните обстоятелства по делото:

С електронен фиш серия К № 2467609 г. от 09.12.2018 г. на М. М. М. е била наложена глоба в размер на 400 лв. за нарушение по чл. 21, ал. 2 от ЗДвП. С влязло в сила решение № 56 от 23.05.2019 г., постановено по нахд № 137/2019 г. на Районен съд [населено място], 1 състав е отменен електронен фиш серия К № 2467609 г. от 09.12.2018 г., с който на М. М. М. е била наложена глоба в размер на 400 лв. за нарушение по чл. 21, ал. 2 от ЗДвП. От приложеното и прието в това производство

като доказателство по спора нахд № 137/2019 г., Районен съд [населено място], 1 състав, се установява, че по същото е приложен договор № 799411 за правна защита и съдействие № 19/28.02.2019 г., с който М. М. М. упълномощава адвокат от Софийската адвокатска колегия да го представлява по делото, като в договора е договорено възнаграждение в размер на 350 лв., като е отбелязано, че сумата е платена по банков път. Към договора е представено преводно нареждане от 28.02.2019 г., с което следва да се плати в полза на адвокатско дружество „В. и Г.“ сумата от 3500 лв. по договори № 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 от 28.02.2019 г., като задължено лице е посочен М. М.. Представена е и вносна бележка от 28.02.2019 г., с посочено задължено лице М. М., основание за внасяне по договори № 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 от 28.02.2019 г., заплатена сума от 3500 лв. в полза на адвокатско дружество „В. и Г.“ В хода на съдебното производство пред Районен съд [населено място] от страна на ищеца в производството пред настоящата инстанция не е направено искане за присъждане на разноски.

При съобразяване на установените по делото обстоятелства, исковата претенция се определя като допустима и като основателна, като съдът съобразява мотивите, съдържащи се в тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на Върховния административен съд. С оглед на събраните по делото доказателства и обосноваването на приложимостта на относимите разпоредби на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, във връзка с чл. 203 и сл. от АПК, исковата претенция се определя като основателна.

Предявеният иск е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, като претендираното обезщетение за вреди е в размер на 350 лв. за осъществена правна защита на М. М. М. във връзка с обжалването на електронен фиш серия К № 2467609 г. от 09.12.2018 г., с който на М. М. М. е била наложена глоба в размер на 400 лв. за нарушение по чл. 21, ал. 2 от ЗДвП. С влязло в сила решение № 56 от 23.05.2019 г., постановено по нахд № 137/2019 г. на Районен съд [населено място], 1 състав е отменен електронен фиш серия К № 2467609 г. от 09.12.2018 г., с който на М. М. М. е била наложена глоба в размер на 400 лв. за нарушение по чл. 21, ал. 2 от ЗДвП. Приложимостта на чл. 203 от АПК предпоставя вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Доколкото правната регламентация на посочените икове, включително и на предявения по чл. 203 от АПК е непълна, то и разпоредбата на чл. 203, ал. 2 от АПК предпоставя приложимост на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Така регламентирана отговорността е пълна, защото е за всички претърпени вреди, които съгласно чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. Във всички случаи, обаче реализирането на посочената отговорност съобразно чл. 204, ал. 1 от АПК предполага отмяната на административен акт по съответния ред. Във всички случаи също така освен наличието на вреди реализирането на отговорността на държавата предполага и

изисква тези вреди да са причинени от отменения като незаконосъобразен административен акт. Във всички случаи също така освен отмяната на съответния административен акт следва да е доказана вреда от отменения като незаконосъобразен административен акт и да е доказана причинна връзка между акта и настъпилите вредоносен резултат. Това е и първият въпрос, който подлежи на изследване в производството пред настоящата инстанция, както и разбира се въпроса относно обективното наличие изобщо на вреди.

Отговорът на тези въпроси следва да бъде даден въз основа на установените фактически обстоятелства и приложимите правни разпоредби. Доказани са трите предпоставки за реализиране на отговорността, а именно обстоятелството на отменен незаконосъобразен административен акт, на настъпили вреди и обстоятелството на наличието на причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилите вреди. Разпоредбата на чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди предвижда, че държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице. На обезщетение подлежат действително настъпилите вреди, които са в пряка причинна връзка с отменения незаконосъобразен акт и са пряка и непосредствена последица от него. Разноските, направени от физическото лица за адвокатско възнаграждение във връзка с обжалване на административния акт, който е отменен като незаконосъобразен са пряка и непосредствена последица от издадения незаконосъобразен акт и представляват имуществени щети по смисъла на чл. 4, връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съобразно мотивите, съдържащи се в тълкувателно решение № 1 от 15 март 2017 г. на Върховния административен съд, едно от условията на чл. 204, ал. 1 от АПК за допустимост на иска за реализиране на отговорността на държавата и общините за вреди по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалван по административен и/или съдебен ред.

Това обжалване, във всичките му фази, включително и чрез касация - за индивидуалните административни актове пред Върховния административен съд и за наказателните постановления пред административните съдилища, не е задължително да бъде осъществено с помощта на адвокат, но както бе отбелязано по-горе, гражданинът изключително трудно, почти невъзможно би се справил със съдебното обжалване без неговата помощ. В подкрепа на това становище е въведеното с чл. 284, ал. 2 от ГПК задължително приподписване на касационната жалба до Върховния касационен съд от адвокат. Следователно, след като едно от условията на АПК за образуване на производство по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е административният акт да е отменен по административен и/или съдебен ред и след като в тези производства гражданинът е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорара, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт (в случая електронен фиш) и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и

следствие - гражданинът не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно, потърсената адвокатска помощ и платения адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновен и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите. В потвърждение на горния извод е и обстоятелството, че както ЗАНН, така и НПК (към момента на предявяване на иска), към който той препраща, не предвиждат друга законова възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършено административно нарушение направените от него разноски, включващи и адвокатски хонорар по защитата му пред съда, а това е условие на чл. 8, ал. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди за приложението на чл. 1, ал. 1 от този закон.

Делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от непозволено увреждане не е и не може да се превърне, обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е „обоснован и справедлив“, т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. От страна на процесуалния представител на ответника по спора е направено възражение за прекомерност на претендираното обезщетение. Съобразно мотивите, съдържащи се в тълкувателно решение № 1 от 1 март 2017 г. на Върховния административен съд по т.д. № 2/2016 г. делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са искиви производства, те се развиват по правилата на НПК и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения. Институтът на обезщетението от непозволено увреждане не е и не може да се превърне в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетението, който да отговаря на критериите по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата – да е обоснован и справедлив, т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. Както и се посочи по-горе в мотивите на това съдебно решение съобразно чл. 36, ал. 2 от Закона

за адвокатурата размерът на възнаграждението се определя в договор между адвоката или адвоката от Европейския съюз и клиента. Този размер трябва да бъде справедлив и обоснован и не може да бъде по-нисък от предвидения в наредба на Висшия адвокатски съвет размер за съответния вид работа.

Съобразно чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие при дела с интерес до 1000 лв., минималното възнаграждение е в размер на 300 лв. В процесния случай с електронния фиш е било наложено едно административно наказание глоба в размер на 400 лв. Ищецът е заплатил възнаграждение за адвокат в размер на 350 лв., която сума предвид фактичката и правна сложност на делото не е прекомерна, а е в размер, който е близък до минималния, поради което исковата претенция следва да бъде уважена в претендирания размер от 350 лв. Неоснователно е оплакването, съдържащо се в представения по делото отговор на исковата молба за недоказаност на исковата претенция, поради липсата на доказателства за заплащане на възнаграждението за адвокат по банков път. От приложеното и прието в това производство като доказателство по спора нахд № 137/2019 г., Районен съд [населено място], 1 състав, се установява, че по същото е приложен договор № 799411 за правна защита и съдействие № 19/28.02.2019 г., с който М. М. М. упълномощава адвокат от Софийската адвокатска колегия да го представлява по делото, като в договора е договорено възнаграждение в размер на 350 лв., като е отбелязано, че сумата е платена по банков път. Към договора е представено преводно нареждане от 28.02.2019 г., с което следва да се плати в полза на адвокатско дружество „В. и Г.“ сумата от 3500 лв. по договори № 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 от 28.02.2019 г., като задължено лице е посочен М. М.. Представена е и вносна бележка от 28.02.2019 г., с посочено задължено лице М. М., основание за внасяне по договори № 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 от 28.02.2019 г., заплатена сума от 3500 лв. в полза на адвокатско дружество „В. и Г.“.

От страна на ответника е направено искане за присъждане на разноски, което с оглед на изхода на спора е основателно. Съгласно чл. 10, ал. 3, изречение първо от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса, като при съобразяване на посочената разпоредба ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца внесената държавна такса за образуване на съдебното производство в размер на 10 лв. Съгласно чл. 10, ал. 3, изречение второ от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат или юрисконсулт, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Неоснователно е оплакването за прекомерност на изплатеното адвокатско възнаграждение за това съдебно производство, което е в размер на 380 лв. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по дела с определен интерес възнагражденията са следните - при интерес до 1000 лв. – 300 лв. В процесния случай интересът на иска е в размер на 400 лв., като изплатеното възнаграждение за адвокат в размер на 380 лв. не следва да се определи като прекомерно, доколкото минималното възнаграждение е в размер на 300 лв.

При този изход на спора на ищеца следва да се присъдят направените по делото

разноски общо в размер на 390 лв. - 10 лв. внесена държавна такса за образуване на съдебното производство и 380 лв. възнаграждение за адвокат.

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Областната дирекция на МВР [населено място] да заплати на М. М. М. на основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, обезщетение за имуществени вреди в размер на 350 (триста и петдесет) лева, представляващо заплатено от лицето възнаграждение за адвокат в размер на 350 лв., за осъществена правна защита на лицето във връзка с обжалването на електронен фиш серия К № 2467609 г. от 09.12.2018 г., с който на М. М. М. е била наложена глоба в размер на 400 лв. за нарушение по чл. 21, ал. 2 от ЗДвП.

ОСЪЖДА Областната дирекция на МВР [населено място] да заплати на М. М. М. направените по делото разноски в размер на 390 лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд, с връчване на преписи за страните по чл. 138 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: